

Déli Hirnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe
(Szalaygyörgy-lé.) 4. Telefonszám: Képgéltől este kiténc óráig 252,
egyéni 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei,
Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában
2 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazás szerinti.

**GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP**
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhöz kézbesítve
havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre
600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei,
félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt.
Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1927 / CSÜTÖRTÖK / DECEMBER 15

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, III. ÉVF. / 288 SZÁM

Az Universul

egyik legnagyobb lapja Románia, melynek sokszor kimeletlen és türelmetlen sovinszta politikája nem lehet ideálunk nekünk, kisebbségeknek, de ez a körülmény viszont nem lehet akadály annak, hogy komolyságát el ne ismerjük. Hírforrásai is bizonyára a legmegbízhatóbbak, mert hiszen a kormányhoz való viszonya nyilvánvaló. Tulajdonosa és főszerkesztője az igazságügyminiszter maga és így a szerkesztőség minden egyes tagja biztosan fokozottan ügyel arra, mit és hogyan ír meg. Hiszen minden egyes sorának az igazságügyminiszter tekintélye és presztízse ad mintegy hitelességi patinát. Nos, ennek a komoly és nagy sajtóorgánumnak egyik legutóbbi számában hosszú cikk jelent meg, mely egy állítólagos gyermekrablással foglalkozik. A szereplő személyek ezuttal nem fontosak, közéletünk alakulására az ügy maga sem bír jelentőséggel, azonban néhány olyan mellékkörülménye van, amelyekkel foglalkozni kell. Foglalkozni kell velük, mert ezek már a közt érintik. Az ugyanis, hogy történt-e büneselkmény vagy sem, a bíróság ítélkezése alá tartozik. A független bíróság az igazságnak érvényét is fog szerezní. Az Universul szerint azonban ez az állítólagos gyermekrablás olyan körülmények között ment végbe, hogy a komoly nagy lap maga is regénybe illőnek mondja. A regényes történet színhelye a szomszédos vármegyében levő Orsova. Az Universul szerint itt egy szép napon megjelent egy temesvári rendőrkomiszárus és a főnöke utasítására hivatkozva kijelentette, hogy megbízatásának erőszakkal is érvényét szerez. Ehhez azonban szüksége lett volna az orsovai rendőrfőnök segítségére és beleegyezésére is, amit viszont nem tudott megszerezni. Erre néhány nap múlva már a karánsebesi ügyészség egyik tagja ment le Orsovára temesvári ügyvédek és egy orsovai rendőrkomiszár kíséretében. Miután szép szóval nem tudták elérni céljukat, az egész orsovai rendőrséget mozgósították. Hogy a regényesség atributeimai megmaradjanak, közben autón való szöktetés és a jogaiiban magát megsértettnek érzett ember gépkocsin való üldözése szerepelt. Az autók keresztülszágulhattak Karánsebesen, de itt éjnek idején az egyik kocsi utasait a rendőrség szintén feltartóztatta, hogy közben a másik egérsutat nyerjen, ez sikerült is, de — végeredményben a sok hühdő okának elbírálása az igazságszolgáltatási hatóságok feladata lesz. Hangsúlyozza azonban az igazságügyminiszter lapja, hogy a rendőrség szereplése az igazságügyi hatóságok minden intézkedése hiányában történt. El sem hinnők, ha nem az igazságügyminiszter lapjában olvasnók. A közt elsősorban nem az eset maga érdekli, mert ezt majd elintézi a bíróság. Érdeklí azonban, hogyha állandók a panaszok, hogy a rendőrségi létszám elégtelen és a közbiztonsági viszonyok éppen ezért nem olyan ideálisak, mint ahogyan azt szeretnék a hatóságok is, de mi is, az a hi-

vatása-e ennek az amugy is kicsiny létszámú rendőrségnek, hogy ilyen kalandos vállalkozásoknál asszisztáljon, bírói intézkedés nélküli utasításokat hajtsön végre, vagy pedig inkább a közrendre ügyeljen és igyekezzék kideríteni azokat a büneseteket, melyek

kiderítenek maradtak? Ismételjük, hogy halvány képét adtuk csak annak, amit az Universul írt. Nem hinnők el, ha a lap komolyságát nem ismernök. Az Universul hírforrásai mindenesetre megbízhatóak. Hiszen a kormányhoz való viszonya nyilvánvaló.

Tulajdonosa és főszerkesztője az igazságügyminiszter maga és a szerkesztőség minden egyes tagja kétségtelesen fokozottan ügyel arra, mit és hogyan ír meg. És a lapot bizonyára olvassa a belügyminiszter is. Kíváncsiak vagyunk, mit szól az esethez.

Megverte a felháborodott közönség a támadó diákokat Bukarest utcáin A jásii diákok romboltak

Bukarest, december 14.

A diákszövetség részéről tegnapra provokált huszonnégy óras tüntető sztrájk teljesen meghiusult és a diákok nagy többsége az összes előadásokon résztvett. Kolozsvári értesülés szerint a diákok tegnap ott is megjelentek az előadásokon, melyek a legnagyobb nyugalomban és rendben folytak le. A közoktatásügyi miniszter értesült arról, hogy bizonyos izgatók a diákokat szolidarissá akarják tenni a letartóztatott diákokkal, amire a miniszter kijelentette, hogy amennyiben ez az agitáció folytatódik, úgy haladéktalanul elrendeli a diákokthoz és menzák bezárását.

Meg kell egyszer már szünni, — mondotta Anghelescu, — ezeknek a rossz csinnyeknek, amelyek számunkra csak gyalázatot keltettek a külföldön.

A kormány a vizsgálatot a legnagyobb részletességgel folytatja és az részben már befejezést is nyert. A nagyváradi eseményekre vonatkozólag a vizsgálatot befejezték. Keller amerikai kapitány kártérítési igényét ki fogják elégíteni. Nagyváradi tudósítás szerint

a súlyosan inzultált amerikai kapitány tizenötezer dollár kártérítést követel.

A fővárosban tegnap este három diák megtámadott két olasz állampolgárt abban a hiszemben, hogy azok zsidók és inzultálni akarták azokat. A három fiatalembert átadták a hadbírósnak hivatalos személyek ellen elkövetett erőszakoskodás vétsége miatt. A két olasz ugyanis követségi szolgálatban áll.

A Viitorul meglegedéssel állapítja meg, hogy a felháborodott közönség azonnal megfelelő fenytetésben részesítette a támadó diákokat.

A bukaresti Malmaison-kaszárnyában letartóztatott diákok szabadon-

boesátása érdekében tegnap a diákok tüntetést rendeztek. Az utcákat mindenütt katonai őrsjáratok tartották megszállva, ennek ellenére azonban körülbelül kétszáz diáknak mégis sikerült bejutni a Malmaison-utcába, ahol a kaszárnya előtt énekelni és tüntetni kezdtek.

A kaszárnya parancsnoka alar-mirozta az őrséget és a tüntető diákokat beteretelte a kaszárnya udvarára.

Az őrizetben levő négyszáz diák erre a kaszárnya emeleti szobából nézte végig társaik beteretését. Kinyitották az ablakokat és hatalmas hurrával fogadták az udvaron levőket. Majd ledobálták az emeleti szobák szalmazsákjait és arra buzdították az újonnan érkezőket, hogy gyujtsák fel a szalmazsákokat. A katonaság erőlyes közbelépése azonban megakadályozta a további zavargást. Nemsokára megérkeztek a hadbírósnak tagjai, akik a tüntető csoport vezetőit letartóztatták, a többi nevet felírták és mindegyik ellen megindították az eljárást. A vizsgálatot Carapancea ezredes vádbiztos vezeti, aki már részletes jelentést is tett a vizsgálat eddigi lefolytatásáról. A Dimineata értesülése szerint

Carapancea ezredes tegnap estig negyvenkilenc diák ellen indított bünvádi eljárást, kettő ellen súlyos testi sértés, kilenc ellen rombolás és lopás, harminchárom ellen a vasut erőszakos megfektezése és önkényes vezetése miatt,

öt diák ellen pedig azért, mert a bukaresti diákokthozból a Malmaison-kaszárnya elé felvezették a diákokat, hogy tüntessenek letartóztatott társaik szabadon boesátása érdekében. Az utóbbiak között van Mucichescu, a diákszövetség alelnöke is. Tizenegy diákot tegnap a hadbíróstól átkísérték a jilvai fogházba. A hadbírósnak

ma fejezi be a vizsgálatot és dönt azoknak a sorsa felett, akik még a Malmaison-kaszárnyában őrizetben vannak.

A Kolozsvárott letartóztatott huszonöt diákot tegnap délelőtt szabadlábra helyezték.

A rendtörvény értelmében az eljárás tovább folyik ellenük és december 16—18. napjain még egyszer részletesen kihallgatják azokat, akik ellen bármilyen terhelő adatot produkált a vizsgálat.

Bogdan Duica, a kolozsvári egyetem rektora tegnap a következő nyilatkozatot tette:

— Az én diákjaim nem felelősek a sajnálatos eseményekért. A legnagyobb rendben mentek el Nagyváradra és tudomásom szerint sem a váradi, sem a kolozsvári rombolásokban nem vettek részt.

A zavargásokban elsősorban a jásii diákok vezettek, akik más temperamentummal rendelkeznek, mint az erdélyiek és akik állandóan különböző izgatások hatása alatt állanak.

A kolozsvári egyetem diákjai nem sztrájkolnak és nem is tudok arról, hogy diákjaim sztrájkolni akartak volna. Ma kaptam meg a közoktatásügyi miniszterium táviratát, mely elrendeli, hogy a diákoknak már pénteken adjuk ki a szabadságot, tehát egy nappal előbb, mint az eredetileg tervezve volt.

KANTONBAN KIKIÁLTOTTAK A SZOVJETET. Kinából hetek csendje óta újra véres harcok hírei érkeznak. Kantonban és környékén a kommunisták titokban fegyverkeztek és váratlan lázadásban törtek ki. Hat óras véres utcai harcok után Kantonban a kommunisták lettek az urak és kikiáltották a szovjetet. A kormányzást néptanács vette át, amelyben Borodin a helyet foglal.

Könnyeket töröl le Temesvár városa

sokszáz szegény arcáról karácsonykor, mert karácsonyfát állít nekik és mindenféle hasznos ajándékkal látja el őket

Csecsemővédelemre egy milliót költenek évenként

Temesvár, dec. 14.

Nincsen szebb és nemesebb dolog, mint a szegények és nyomorgók könnyeinek letörése. Magánosok és egyesületek sok-sok milliót költenek erre a célra évenként. Azonban a jótékonykodásban nem marad el Temesvár városa sem, amely jóakarattal gondoskodik ama polgáraitól, akik saját hibájukon kívül elszegényedtek és szívén viseli elvagyontalanodott lakosainak gyermekeiről, árváiról is. Heim Ernő dr. tanácsnok, aki a városházán ezeket a szegényügyeket igazi meleg emberszeretettel intézi, sóhajtván mondja:

— Sajnos, a nyomor és a szükség olyan nagy, hogy nem segíthetünk mindenkit és nem tudunk senkinek olyan nagy segítséget adni, amintre valóban rászorulna. Belátjuk, hogy

azok a segélyösszegek, melyek egy embernek jutnak a várostól, magukban véve kicsiny summák, azonban, ha tekintjük a segélyezették számát és összeadjuk a rájuk fordított pénzeket, akkor rájövünk, hogy sok milliós tétel terheli ezen a címen a város költségvetését.

Bárha javulnának a gazdasági viszonyok, hogy a segélyre szoruló száma csökkenne, mert akkor kilátásunk volna rá, hogy az így megtakarítható összeggel gyarapítjuk a többi szegény támogatását.

A beszélgetés során azután elmondja a tanácsnok, hogy a város karácsony előtt ingyen fát juttat egy esomé szegény embernek. Gondoltak a munkanélküliekre is és ezek közül mintegy háromszáz család kap ingyenfát. Mintegy ezernyolcszáz köbméter ingyen tüzelőfát fog a város a szegények és munkanélküliek között szétosztani és minden méter fához ezenfelül még hatvan lei fuvarozási költséget is ad mindenkinek. Más években a városnak nem kellett ennyi fát kiosztani, mert akkor különböző nőegyesületek is adtak ingyenfát, melyet nekik erre a célra az egyes fakereskedők adományozták.

A mai nehéz gazdasági válságban azonban a fakereskedők kénytelenek voltak eltekinteni ettől a nobiles gesztustól és a szegényeknek ingyen fával való ellátása teljesen a város gondja maradt.

A városi szegényház, amely az erre a célra ideiglenesen használt gyárvárosi barakkok helyett, tavaly tavasszal készült el a Buziási-úton, kétszáz szegény férfinak és nőnek ad hálót és teljes ellátást. Az idők jele, hogy minden hely el van foglalva és egyes nagyobb termekbe pótágyakat is kellett betenni. Az utóbbi években több vidéki szegény is nyert ott elhelyezést, azonban ezentúl majd csak akkor fognak üresedés esetén további idegen illetőségüket felvenni, ha majd nem lesz szegényházi ápolásra szorult temesvári polgár.

A szegényház lakóinak a város évente állít díszes karácsonyfát, amely alatt ott vannak az ajándékok: ruhadarabok, szivarok, cigaretták, sütemények, gyümölcsök, melyek gyarapításáról a közönség közül is sokan gondoskodnak.

A szegényházi ellátottakon kívül a város még más hatszáz szegényt részeseit állandó támogatásban. Ezek havonta egyenként nyolevtől háromszáz leig terjedő rendszeres segélyt kapnak. Itt újra megjegyezte Heim tanácsnok, hogy csekély összegek ezek, azonban végeredményben sokra rúgnak. Karácsony táján ezek a pénzbeli segítséget ka-

pók is külön ajándékokhoz jutnak. Miként számos jótékonyegyesület, a város maga is rendez gyermekfelruházási ünnepélyt. Ezt újév után tartják meg. Akkorára összeírják azt a körülbelül százötven-kétszáz szegény gyermeket, akik a jótékony egyesületek gyermekfelruházásból kimaradtak. Ezek rendszerint a legszegényebbek, mert még szószólójuk sincsen, aki valamelyik egyesületnek beajánlja őket. A város tetőtől talpig ellátja majd őket meleg alsó és felső ruhával.

Nem feledkeznek meg a város néhai polgáraitól árváiról sem, akik-

Csecsemővédők keresik fel az ujszülötteket

A szegények támogatásának egyik ága végre a városházán a csecsemővédelem. A városházán hét csecsemővédője van, akik naponta kiírják az anyakönyvi hivatalban az ujszülötteket és sorra felkeresik azokat. Ott ahol arra szükség mutatkozik, javaslatukra a város megadja a kellő támogatást a szülőknek és pedig tejet, fehérneműt, szappant, tüzelőfát és sok egyébbet, ami egy háznál, ahol csecsemő van, feltétlenül szükséges.

Csecsemővédelemre egyedül a város évente egy millió lejt költ. Azonkívül a Mehalában egy csecsemődispensárit is tart fenn a város, ahol a kisdédek ingyenes orvosi felügyeletben, kezelésben és gyógyszerekben részesülnek.

Gyógyszereket a város bőségesen osztogat más arra szorultaknak is. Orvos-

re semmi vagyon nem maradt. A városi árvaházban, amely évtizedes áldásos munkára tekint vissza, jelenleg kilenven árvát nevelnek, fiukat és lányokat.

A felvételnél tekintettel vannak arra, hogy ezek az árvák temesvári illetőségűek legyenek. A felvétel nemzeti ségre és vallásra való tekintet nélkül történik. Ha majd elérkezik a karácsony este, amikor csemetyüsző hívja a nagyterembe a kilenven árvát, ahol gyertyák fényében fürdő, bőséges ajándékokkal megrakott karácsonyfa mosolyog majd rájuk.

ság jut elsősorban ingyen minden városi szegénynek, árvának, számos szegény nyugdíjasnak. Ebben a támogatásban részesülnek a közrendőrök is. Ezek ugyan mind állami alkalmazottak, azonban a városházán az a felfogás uralkodik, hogy kicsiny fizetésükből nem jut nekik szükség esetén gyógykezelésre és azért egy közrendőrök, mint pedig családtagjaik a város részéről ingyenes orvosi kezelésben és ingyenes orvosságban részesülnek.

Ezt a beszámolót megint csak Heim Ernő dr. tanácsnok szavaival tudom befejezni:

— Bár fordíthatna a város legalább ötször annyit a szegények segélyezésére, mint amennyi erre a célra ma jut, mert gondtól barázdált arcokon sok, nagyon sok könny csorog végig, amely felszárításra vár... k. e.

Betörőből rendőrségi főtisztviselő

lett egy amerikai államban a kormányzó jóvoltából,

Newyork, december 14.

Oklahoma államban eddig példátlanul álló esemény játszódott le. Az állam kormányzója és parlamentje között valóságos hadiállapot tört ki. A konfliktus eredetileg Johnston kormányzó és a kormány között keletkezett, majd a parlament is azonosította magát a kormányval. Johnston kormányzó erre a parlamentet alkotmányellenesnek jelentette ki, viszont a kormány Johnstonot vád alá helyezéssel és elmozdítással fenyegette meg. A kormányzó hatalmára támaszkodva a katonaságot riadó készenlétebe helyezte, a parlamentet megszállotta, a képviselőknek megtiltotta az oda való belépést, majd kihirdette az ostromállapotot. A képviselők megpróbálkoztak azzal, hogy a szabad ég alatt tartsanak gyűlést azonban a katonaság szétzavarta őket. A konfliktusnak érdekes háttér van. A kormányzó egy új rendőrségi főtisztviselőt nevezett ki, akiről bebizonyosodott, hogy az illető elítélt betörő. Johnston nem akarta a kinevezést visszavonni, a kormány pedig nem akarta a kinevezett tisztviselőt állásába helyezni. Egész Amerikában feszült figyelemmel lesik, hogy ebben a harcban ki lesz a győztes.

Megérkezett a fontos rendelkezés

Temesvárra a városi költségvetés módosítása tárgyában

Timisoara, december 14.

Temesvár város vezetősége még a múlt hónapban elkészítette a város jövő évi költségvetését és azt a december hó 7-re kitűzött nagytanácsi ülésen akarta letárgyaltatni. Ezt a tárgyalást azonban el kellett halasztani, mert a belügyminisztériumból távirati

rendelkezés érkezett, hogy a jövő évi költségvetés végleges megállapításával várjanak addig, amíg a belügyminisztérium részéről megérkezik a városi költségvetések egységes összeállítására megszerkesztendő formula. A távirati rendelkezés alapján a nagytanácsi ülést elhalasztották. A belügy-

minisztérium részéről kilátásba helyezett utasítás és formula tegnap érkezett meg és harminckét nyomtatott oldalra terjed. A formula alapján újból átdolgozzák, illetve módosítják a városi költségvetést. Némi módosításokat kell majd eszközölni, amelyek a költségvetésnek néhány millió leiel való csökkenését fogják maguk után vonni. A rendelkezés célja az, hogy a városok költségvetésének megszerkesztésénél bizonyos egyöntetűség uralkodjék. A költségvetés átdolgozásán a városházán lázasan dolgoznak és azt lehetőleg egy héten belül be is fejezik. Szükséges ugyanis, hogy a városi nagytanács az új költségvetést még január elseje előtt letárgyalja és elfogadja, nehogy a város új esztendő után ekszlekszbe kerüljön.

Halállal

nem lehet Romániában büntetni

Bukarest, december 14.

Az utóbbi időben számos jogász, de a nagyközönség is beadvánnyal fordult Stelian Popescu igazságügy-miniszterhez, akitől azt kérték, hogy az új egységes büntetőjog megalkotásánál iktassák törvénybe a halálbüntetést. Ezzel a sokat vitatott kérdéssel kapcsolatban, amely az utóbbi időben elkövetett számtalan gyilkosság miatt nyert ismét aktualitást, az igazságügy-miniszter a következő nyilatkozatot tette:

— A halálbüntetés kérdését az alkotmánytörvény tizenhatodik szakasza végérvényesen rendezte. Az említett törvényszakasz értelmében a halálbüntetést nem lehet törvénykönyvileg rendszeresíteni az országban és azt az életfogytiglani kényszermunka váltja fel. Ennélfogva a most készülő egységes büntetőtörvénykönyv az ország alkotmányával szemben nem tartalmazhatja a halálbüntetést.

Emelkedik

a vörhenybetegség statisztikája

Timisoara, december 14.

A vörhenymegbetegedések száma Temesvárott nem mutat csökkenést és a járványos betegség minden elővigyázatossági rendszabály ellenére csöknyösen tartja magát. Sőt az elmúlt héten a vörhenybetegség száma az előző héthez viszonyítva ismét emelkedést ért el. A hatósági orvosoknak különösen arra kell ügyelni, hogy a könnyen terjedő betegség az iskolák növendékei sorában ne tudjon erősebben lábra kapni. A városi főorvosi hivatalhoz érkezett legújabb adatok szerint december hó negyedikén Temesvár területén kezelés alatt állott tizenkilenc vörhenybeteg, azonkívül két tifusz és három difteriásbeteg. December hó tizenegyedikéig bejelentettek négy újabb vörhenybeteg, egy tifusz és három difteriásbeteg. A régebbi esetek közül felgyógyult két vörheny, és két-két tifusz és difteriásbeteg. Illymármán jelen hét elején kezelés alatt maradt Temesvárott huszonegy vörhenybeteg, egy tifusz és négy difteriásbeteg. A legtöbb esetben a betegség jóindulatú lefolyású és az utóbbi hónapokban a ragályos betegségben szenvedők közül mindössze egy vörheny és két tifuszbeteg halt meg.

Órajavitóműhely

Minden gyártmányú órát jóállás mellett a legolcsóbban javít

POSPISCHILL ISTVÁN
Erzsébetváros, Király-utca 33.

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petőfi csárda mögött

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (648)
Ugyanott téglák is kaphatók.

Ismét megnyílt

Bukarestben a „GRAND HOTEL“

Calea Victoriei 11

nagyszabású üzeme. Kivül, belül teljesen átalakítva, a modern kényelem és a legújabb vívmányokkal pazarul fel van szerelve, megbízható és ügyes személyzet gondoskodik a látogatók kényelméről és szükségletéről. — Különös gondot fordítottunk arra, hogy a ház előkelőségének hírneve csorbát semmiben se szenvedjen. — A legkülönbözőbb igények, valamint a legpazarabb igényekkel számolt vetettünk.

250 szoba, hideg és meleg vízvezeték a nap minden szakában, lift, központi fűtés, telefonok, Bar, kávéház, borbély és fodrász a házban.

M e r s é k e l t á r a k !

A gazdasági válság temesvári áldozatai

akik az utóbbi két esztendő folyamán tönkrementek és akik ellen a törvényszék elrendelte a csődöt

Szomorú statisztika a vagyonbukott cégekről

Temesvár, dec. 14.

Az utóbbi évek gazdasági válságának, egzisztenciális küzdelmének hütkrét mutatja az a statisztika, amely az 1926. és 1927. években elrendelt csődöket foglalja össze. Minden kommentár nélkül közöljük a csődbejutott temesvári és megyebeli cégek neveit, zárójelben pedig a csődtömeggondnok neve szerepel. Az 1926. esztendő során a temesvári törvényszék, mint csődbíróság területén a következő csődöket rendelték el:

Luianovics Cedimir (Berariu János dr.), Theissen Miklós Zsombolya (Horváth Béla dr.), Neuhold Pál (Nauer György), Nacu Cerbu. (id. Kálmán Béla dr.), Iritz Lipót és Erdélyi Lujza (Venetu János dr.), Sirató József, Vejte (Strubert János dr.), Singer Testvérek (Ocnariu János dr.), Löwy Sándor (Reiner Géza dr.), Kohn Mór (Subtire Ionel dr.), Minnich János (Murescu Vichentie dr.).

Az idei esztendőben még mozgalmassabb képet mutat a statisztika, a pénzügyi és gazdasági viszonyok egyre súlyosodtak, tekintélyes cégek kerültek válságba és jutottak csődbe.

Az év elejétől december hó tizenharmadikáig elrendelt csődök a következők voltak:

Mager Ferdinand (Steiner Béla dr.), Agricultura r.-t. (Molnár Gyula dr.), Sugár és Kohn (Brudariu Adrian), Serényi Dezső (Goiti Dezső dr.), Chmura (Feld Kálmán dr.), Stern Sámuel (István Péter dr.), Jost Mátyás (Golopenta Simon dr.), Martin és Aubermann Csákova (Mladin János dr.), Fiatska Béla (Crismaru Oktavian dr.), Valentin Mózes (Vasváry Ernő dr.), Singer Ilona és Paula (Steiner Kornél dr.), Szabó Gábor Végvár (Sztura Kálmán dr.), Tenoel János Lipa (Szeög Imre dr.), Singer Izidor (Czuczor Vilmos dr.), Hovorka Aurél (Kisfaludy Ferenc dr.), Kreszta István (Sendrea Jenő), Wendt Lipót (Hirschl Géza dr.), Draehsler Vilmos (Bárdossy Ágoston dr.), Temesvári Szerb Takarékpénztár (Ungurean Manó), Lenhardt Géza utóda (J. A. Russo), Leidenbach Lajos Deta (Kirsch János dr.), Milicsin Velimir Detta (Liuba József dr.), Farmacon (Bottez Demeter), Viruseb Rafael Obessenyő (Kádár István dr.), Auer és Henning (Sebestyén Gyula dr.), Bergmann Imre (Oprean Virgil dr.), Kutterer Kálmán (Darnay Jónás), Havas Dezső (Becker János dr.), Stricker Gyula (Mihajlovitz István dr.), Niemetz Ferenc (Alföldi Géza dr.), Faragó Sándor (Körner József dr.).

A statisztika legérdekesebb része az, amely a passzívák összegszerűségéről ad számot. Míg az ezerkilencszázhuszonhatodik évben el-

rendelt csődök passzívái alig közelítették meg a harminc millió leit, addig az idei év folyamán elrendelt csődök már sokkal szomorubb képet nyújtanak.

hiszen a Havas Dezső és a Farmacon-csőd passzívái egyedül megközelítik a harminc millió leit. Hozzávetőleg az idén elrendelt csődök passzívái meghaladják a százmillió leit. Ami a hitelezők érdekeltségét illeti a csődök-nél, meg kell állapítani, hogy az idén

eddig elrendelt harminckét csődben a külföldi piac körülbelül harminc százaléka erejéig volt érdekelve. A gazdasági válság egyre tart és a statisztika bizonyára ki fog még bővülni.

A csődtömeggondnokok kinevezése el és már azért is foglalkoztunk a vakörül gyakran panaszok hangzottak gyonbukások statisztikájával, hogy abból a közönség is láthassa, mennyiben indokoltak azok a felszólalások, amelyek a tömeggondnoki kinevezéseket olykor kísérték.

Elfogadták az amnesztia törvényt

Az igazságügyminiszter különös indokolása

Bukarest, december 14.

A kamara tegnap ülést tartott, a melyen napirend előtt Nicolau képviselő kérte, hogy Botosaniban vasuti megállóhelyet létesítsenek. Danescu liberális panaszolja, hogy a paraszt-ság által előállított cikkek túlnagy adóknak vetik alá. Joanitescu kéri, hogy a vasuti szolgálat bizonyos ágazatait demilitarizálják. Dumitriu közlekedésügyi miniszter ígéretet tett, hogy a kérdést tanulmányozni fogja. Popescu liberális hangoztatja, hogy a felesleges börtönöket szüntessék meg. Popescu Stelian igazságügyminiszter szerint Erdélyben a magyarok tulsok börtönt építettek a románok részére, ma ezek üresen állanak és így könnyen megszüntethetők lesznek. Joanitescu tiltakozik a fővárosi kerületi adópénztárnál

történt szabálytalanságok miatt. Popescu igazságügyminiszter közli, hogy az új törvény értelmében Dobruzsában a muzulmán kádik intézménye megszűnik. A kamara ezután áttért a napirendre és részletes tárgyalás alá vette az amnesztia javaslatot. Az első szakasz tárgyalásánál Joanitescu amnesztiát kér a hadbírósság összes politikai elíteltjei számára. Pascanu kéri, hogy az amnesztiában részesülők földhöz is jussanak az agrártörvény nyolevanhatodik szakasza értelmében. Popescu igazságügyminiszter szerint ez a kívánság teljesíthetetlen. Pella javasolja, hogy a már befizetett büntetések és bírságok visszatérítésétől tekintsenek el, mert ez az államnak súlyos terheket jelentene. A kamara ezután részleteiben is megszavazta az amnesztiajavaslatot.

A régenstanács üzeni a zsidóságnak, hogy sajnálja a történeteket

Bukarest, december 14.

A diákzavargásoknak a károsultakon és sérült áldozatokon túl politikai áldozata is van, még pedig Tatarescu belügyi államtitkár. A Cuvantul legujabb híradása szerint ugyanis Tatarescu már csak névleges államtitkár és lemondását akkor nyújtotta be B r a t i a n u Vintila miniszterelnöknek és Duca belügyminiszternek, amikor a zavargások után mindketten felelősségre vonták. Tatarescu lemondásának elfogadásával azonban maga a kormány került volna kellemetlen helyzetbe és ezért

a lemondást elfogadta ugyan, de egyelőre nem hozza nyilvánosságra. A karácsonyi ünnepek után az összkormány átalakulása alkalmával azonban Tatarescut tényleg feláldozzák és helyét más politikussal töltik be.

Valószínűnek látszik — írja a Cuvantul — hogy a feláldozott belügyi államtitkárt a kormány és a liberális párt is későbbi időpontban más uton fogja kárpótolni.

Kolozsvárott és Nagyváradon az izgalom hullámai kezdenek lecsendülni, de hetekig fog tartani, amíg a rombolás nyomait teljesen eltüntethetik. Mindkét városban több előkelő politikai személyiség fordult meg és valamennyien mélyszéges felháborodásuknak adtak kifejezést a történetek

felett. Davidoglu esendőrfőparancsnok a tüntetések ügyében Kolozsvárott tanácskozással folytatott a katonai és polgári hatóságok vezetőivel.

A tábornok súlyosan elítélő szavakkal bélyegezte meg Stasescu rendőrprefektus eljárását, aki a rendelkezésére állott karhatalom ellenére sem tudta megakadályozni a rombolásokat.

A rendőrprefektus felmentését legkésőbb holnapra várják.

A szomorú eseményekkel a régenstanács is foglalkozott. Fildermann dr. a romániai zsidók szövetségének elnöke tegnap kihallgatásnak jelent meg a régenstanács előtt. Fildermann Miklós királyi herceg, Cristea Miron patriarcha és Buzdugan régens társaságában fogadta. A régenstanács Fildermann utján

azt az üzenetet küldte a romániai zsidóságnak, hogy mélyszégesen sajnálja a történeteket és a kormány gondoskodni fog róla, hogy a hűnösök elnyerjék méltó büntetésüket.

A kormány megnyugtani akaró nyilatkozataival szemben a zsidóság körében nagy elkeseredést okozott, hogy a jassii templomrombolás ügyében a hatóságok nem tudták kinyomozni a tetteseket és így a bíróság kénytelen volt az egyetlen vádlottat bizonyítékok hiányában felmenteni.

Amikor erdélyi városokban az ilyen súlyos kilengések történtek, akkor a legnagyobb megnyugvás, hogy Temesvárott a legkisebb rendzavarás sem fordult elő.

Ez nemesak a temesvári diákság józanságának, hanem a hatóságok elővigyázatosságának és céltudatos intézkedéseinek is köszönhető. Coste Gyula dr. prefektus éjjeli nyugalmát föláldozva állandó permanenciában volt és a legszigorubbban személyesen ellenőrizte a rend fentartására irányuló utasításainak végrehajtását. A legteljesebb elismerés illeti Crentian Aurél nyugalmazott ezredes, rendőrprefektust is, továbbá Bain Lázár rendőrfelügyelőt, valamint a csendőrséget, amelynek szolgálatát Bordan Szilviusz tábornok szintén személyesen irányította.

Sztrajkol

az önműködő villamosváltó

Timisoara, december 14.

Nagyon szép az az önműködő váltó, melyet a villamos vasut igazgatósága a nyáron a józsefvárosi Hunyadi-ut és a Dózsa-utca találkozásánál felszereltetett. Különösen este imponáló, amikor hol piros, hol pedig lila fény gyul ki a sínek mellett felállított póznára helyezett dobozban. Remekmű ez az önműködő váltó, csak az a baja, hogy rosszul funkcionál. Majdnem nagyon rosszul. Amióta üzembe helyezték, már többször kellett igazítani. Most pedig megint makaeszkodik. Ha a villamoskocsi a váltó felé közeledik, a kocsivezető hiába csinálja meg a szükséges fogásokat a kapcsoló asztalon, a váltó sztrajkol és nem esap át kattogva a másik irányba. Elképzelhető, hogyan nevet magában az önműködő váltó, amikor a villamos kocsinak közvetlen előtte meg kell állni és a kocsivezető leszáll, hogy egy vasdarabbal a váltót eligazítsa. Hogy a kocsivezető mit gondol, azt nem lehet tudni, mert gondolatai nem hangosak. Hogy az utazó közönség mit gondol, nem nehéz kitalálni.

Boszorkányt

akartak égeini az öregasszonyok

Detta, dec. 14.

A Detta közelében levő Opatca faluban az egyszerű emberek sugnak-bugnak és rejtélyes dolgokat beszélnek egymással. Akiről beszélnek az egy halott asszony, Panca Anna, Panca Toma borbély hetven éves anyósa. A halotról azt beszélik egymásnak az emberek, hogy az boszorkány és halála után kinezza fiának feleségét és gyermekeit. A dolog előzményeihez tartozik, hogy a borbély felesége mindig hadilábon állott az anyósával. Mikor az öregasszony meghalt, menyé lépett be a szobába. Legnagyobb rémületére csak azt látta, hogy anyósa hirtelen felemelkedik, rettentő pillantást vet rá, aztán visszaesik fekhelyére és végérvényesen meghal. Az öregasszonyt eltemették, azóta Panca kománának nincsen nyugta. Azt beszéli, hogy éjjelente az anyósa förtelmes kőzében jelenik meg előtte, kinezza, szívét nyomja. Néha álmában retteneteket sikolt a fiatal asszony és szinte kifordult szemekkel ébred. Miután ezek a rohamok majdnem éjszakánként megismétlődnek, a faluban kimondták, hogy az öreg asszony boszorkány volt, aki örületbe akarja menyét kergetni. És a vén asszonyok összesugták és kijelentették, hogy legjobb volna az öreg Toma Anna hulláját kiásni és nyilvánosan elégetni, mert boszorkányos hatalmának csak így lesz vége. A biztatásra a falubeliek előkészületeket tettek az ekshumálásra. A csendőrség tudomást szerzett az esetről és most részen van, hogy a középkori tettet megakadályozza.

Kályhák

legolcsóbb gyári árakon kaphatók

Deutsch Jakob

II. Str. Dacilor 56 (F6-utca) Tel.: 601 1678

Karácsonyi,

Tel.: 11-18

lakodalmi, eljegyzési és alkalmi ajándékok

legolcsóbban kaphatók

IRITZ ékszerésznél

Belváros, Mercy-utca.

Örökké fiatal marad, ha Mária-szeplőkrémet használ!

Timisoarán Gea-Krayer, Belváros.

Ártalmatlan! Hatásáért felelősség!
Mária-puder 35, 20 L, szappan 18 L,
Három tégelyt díjmentesen küld a fő-
lerakat: CSASZÁR-patika, T.-Mureş,
Kertész-gyógytár, Józsefváros.

Hírek

A konyha forradalma

A modern háziasszony egyáltalán nem ambiciójára, hogy félnapokat töltjön a tűzhely mellett és órákig készítsen egy-egy ételt, melyet azután amugyis rövid tízperc alatt fogyasztanak el. Manapság már nem gyur órákig egy tésztát, amíg csak görcsöt nem kap a kezébe, rájött arra is, hogy a rostonsült van olyan izletes, mint a hus, amelyet órákig kell forgatni és jellegje az lett, hogy a jó konyha titka a gyors főzés. Külföldön már komoly gasztronómikusok könyvet is írtak erről a témáról, gazdag receptgyűjteménnyel fűszerezve, amely azonban a legbonyolultabb inyenéségek elkészítésének módját is tartalmazza a legrövidebb idő alatt.

Egyik főelve ennek a propagandának a hideg vacsorák bevezetése, amely a háziasszonyt legalább délutánra mentesíti a konyha gondjai alól. Az izletesen elészített és szépen szervírozott hideg sült sokkal előnyösebb hat, mint a sokkal egyhangabb meleg vacsora. Amerikában minden napos vacsorának számít a téa citrommal és még a legelőkelőbb házakban is ezt isszák estére hideg felvágottal, vagy az ebéd maradékával. Egész társaságokat látnak vendégül és senkisen kifogásolja, hogy a vacsorát csak

Nagy

szendvicsok, teasütemény és tea képezi. Könnyű azonban az amerikaiak, de mit szólnának nálunk a vendégek, ha a háziasszony ilyen vacsorával traktálná őket. Pedig ezen a ponton tanulhatnánk a külföldtől és megjegyezhetnénk, hogy a társasösszejövetelek célja nem az eszem-iszom, hanem a kedélyes hangulat és a vendégnek nem okvetlenül azzal az erősen eltökélt szándékkal kell megjelennie a vacsorán, hogy „na, most a házigazdát kieszem a vagyonából”. Tekintettel kellene lenniük a vendéglátó ház asszonyára is, akitől nem követelhetik meg, hogy félnapját áldozza fel értük a tűzhely mellett. És azt meg kell gondolni, hogy a régimódi konyha nehéz ételleivel egyenesen a zsirképződést szolgálja, pedig a mai nő szépségideál ennek éppen az ellenkezője. És, ha az urak ezeket a körülményeket számbaveszik, akkor talán meghonosodik nálunk is annak a háziasszonynak a típusa, aki nem egyenesen a konyhából rohan minden esengetésre vendégei fogadtatására és nem foglalja le társalgás közben minden gondolatát az a rémkép, hogy ya vacsora odaég, vagy egyéb tekintetben nem sikerül.

— **Változatlan Titulescu állapota** Bukarestből táviratozzák: Titulescu külügyminiszter állapota változatlan. Lehetséges, hogy a külügyminiszter az ünnepek előtt már nem is utazhatik külföldre.

* **A Lloyd Tavernában kávéházi áron** étekezhet. Világvárosi műsor, Szabad parkett-tánc.

Ha olcsón akarja **szőrméit** vásárolni, úgy forduljon **Botz Károly** szücs- és szőrmekereskedésébe, Gyárváros, Fő-utca 14, ahol meglepő olcsó áron vásárolhat és pontos munkát kap. (1677)

— **Áthelyezett temesvári rendőrigazgató.** Bukarestből jelentik: Popovici Mihályt, a temesvári rendőrséghez beosztott harmadosztályú rendőrigazgatót, a belügyminiszter szolgálati érdekében Nagyszebenbe helyezte át.

— **A bánági udvari vadászat első napja.** Miklós herceg, György volt görög király, Pál jugoszláv herceg, tegnap reggel kíséretükkel különvonaton Temesvárra érkeztek. A pályaudvaron fogadtatásukra megjelentek Coste Gyula dr. prefektus, Prodan tábornok, hadosztályparancsnok, Georgevici Lucian dr. főpolgármester, Stefani ezredes térparancsnok, Bicioala szigurancafőnök, Lintia Valér erdőőri szakiskolai igazgató és még számosan. Az előkelő vendégek üdvözlése után a társaság gépkocsikon a Vadászerdőbe ment, ahol kezdetét vette a hajtóvadászat. Ma a hidasligeti erdőben, holnap pedig a rudnai határban lesz vadászat. Tegnap este nyolc órakor az udvari szalonkocsiban társasvacsora volt, amelyen az udvari előkelőségeken kívül Coste prefektus, Prodan tábornok és Georgevici polgármester vettek részt.

* **Tényi Irén december 15-én a Novolyban és 16-án a Koronában új kezdő és haladó táncanfolyamot nyit.** Beiratások lakásán, Begabalsor 20/b szám.

— **Bíróságok karácsonyi szünete.** A temesvári összes igazságügyi hatóságoknál a karácsonyi szünet december hó huszonnegyedikén veszi kezdetét és január hó másodikáig tart. Ezután az összes bíróságok ismét tárgyalnak. Az ügyészségen a karácsonyi szünet alatt is rendes ügyeletet szolgáltat tartanak.

— **Csökken a esendőrség létszáma.** Bukarestből jelentik: A belügyminiszterium redukált költségvetése következtében a jövő évben háromezer esendőrrel kevesebb lesz a esendőrség létszáma.

Karácsonyi

— **Hatvan milliót sikkasztottak.** Bukarestből jelentik: Tegnap fejezték be a Monitorul Oficialnál hónapok előtt felfedezett sikkasztás ügyében a vizsgálatot. A hivatalos eljárás hatvan millió lei kárt állapított meg.

* **Bort, olcsón „Drágásani” termésűt, „Activa” cégnél rendelhet Begabalsor 1 sz. Ugyanott francia és belföldi pezsgők.** Naponta házhoz szállítunk minden mennyiségűt. Telefon 18—98.

— **Nem szűnik meg a kntyaadó.** Bukaresti hiradás alapján megírtuk, hogy a belügyminiszterium jövőre sok olyan városi illetéket szüntet meg, amely jelenleg községi pótdadó hiányában a városok jövedelmét képezi. Az erre vonatkozó részletes utasítás most érkezett meg a városokhoz és a város pénzügyi osztálya megállapította, hogy Temesvár városa egyetlen olyan illetéket sem szed, amelyet a belügyminiszter rendelethe megszüntet. Szó volt arról is, hogy többek között a kntyaadó is megszűnik. Erre vonatkozólag a belügyminiszteriumi rendelet akként intézkedik, hogy a luksuskutyák utáni adó továbbra is megmarad, azonban a házőrző ebek után fizetendő évi harminc leies adó esetleg megszüntethető, ha azt a város nélkülözheti. E tekintetben a város későbbben hozza meg a döntést.

Boriss Bianca a Royal-kávéházban f. hó 15-től.

— **Külön vasuti kocsik a diákok és katonák részére.** Az államvasutak vezérigazgatósága karöltve a közoktatásügyi és hadügyminiszteriumokkal, intézkedéseket tett, hogy a karácsonyi szabadságra utazó diákok és katonák részére az államvasutak összes vonalain helyet biztosítanak. Az államvasutak igazgatósága elhatározta, hogy a fővonalakon külön vagonokat csatol az egyes személy és gyorsvonatokhoz, ezekben a személykocsikban pedig kizárólag a karácsonyi ünnepekre hazautazó diákok, valamint a katonaság foglalhatnak helyet. Hasonló intézkedéseket tettek a visszautazásra is, amikor szintén külön kocsikat kapcsolnak az egyes vonatokhoz.

— **Gyorsvonat és autóbusz karambola.** Varsóból jelentik: Zirzadov állomás mellett a gyorsvonat belerohant egy teherautóbuszba és azt teljesen szétforgácsolta. A teherautóbuszban utasok is voltak, akik közül hatan meghaltak, kilencen pedig súlyosan megsebesültek.

— **Megindul a levéltáviratforgalom Csehszlovákia és Magyarország között.** Budapestről jelentik: December elsejétől kezdve egyrészt Magyarország, másrészt Ausztria, Csehszlovákia és Németország között levéltáviratok is válthatók. A szódij az ugyanazon viszonylatban váltott teljes díju távirat szódijának fele; díjminimum: 20 szó dija.

— **Temesvári gyalogjárók panasza a rossz aszfalt miatt.** Egy olvasónk írja: A Déli Hírnap panaszkönyvébe küldöm a következőket. Régi panasz, hogy a temesvári aszfalt hepe-hupás és szinte járhatatlan. Száraz időben ez nem is volna különösebb baj, azonban mikor eső esik, vagy havazik, ezek az aszfaltmélyedések megtelnek vízzel, lucokkal. Este-reggel pedig a temesvári utcák világitása nem a legényesebb, így aztán a siető emberek egymásután lépnek bele a latyakba. Ha már van aszfalt, akkor kérdés, hogy miért nem javítják a gödrös aszfaltot? Mert ez az állapot rosszabb, mintha egyáltalán nem volna járda. Ha nincs járda, tisztában van vele mindenki, hogy vigyázni kell. De mert van járda, az emberek biztonságban mennek és váratlanul lábolnak bele a piszkos lébe. Reméljük, hogy tavaszkor a város végre mégis csak rendbehozhatja a rossz aszfaltját.

— **Adomány a szegény asszonynak.** A Déli Hírnap tegnapi számában megírtuk özvegy Csiesáki Lászlóné végvári asszony történetét, aki lopást követett el, hogy három éhező gyermekének rántott levest főzhessen. Lapunk egyik olvasónője, S. Sz. Honka annyira meghatózott a szerencsétlen anya kálváriáján, hogy szerkesztőségünkbe ötszáz leit küldött a részére. A nagylelkű adományért köszönetet mondunk és a pénzt rendeltetési helyére juttatjuk.

Vásár

— **Felavatják az ügyvédi, kamara új helyiségeit.** A temesvári ügyvédi kamara új helyiségei a kormányzéki épület első emeletén közvetlenül a büntetőbíróház helyiségei mellett most készültek el. Az új helyiségek ünnepélyes felavatása december hó tizenhétedikén, vasárnap délelőtt feltizenkét órakor megy végre impozáns keretek között. A felavató ünnepségre az összes bírói testületek is meghívást nyertek.

* **John-féle gőzmosógépek, takaréktűzhelyek, állandóan égő kályhák a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók Scherter Ottónál Timisoara, Belváros.**

— **Kitelepitik a szénapiacot.** A szénapiac évtizedek óta a gyárvárosi Szénateren volt. A térnek és környékének fejlődésével azonban már nem fér össze, hogy a szénapiaccal járó piszok és rendetlenség továbbra is a város belső területén legyen. A város ennek folytán már régebben elhatározta, hogy a szénapiacot a városon kívül helyezi el. Bizottságot küldtek ki, amely azt javasolta, hogy az új szénapiacot a Sági-úton levő városi szénraktárral szemben levő területen helyezték el. Az állandó választmány tegnap tartott ülésén a javaslatot elfogadta.

— **A józsefvárosi katolikus egyházközség színelőadása.** A józsefvárosi egyházközség műkedvelői gárdája e hó 26-án, karácsony másodnapján délután félnyolc és 6 órai kezdettel, ugyancsak 27-én félhat órakor is iskolafentartási célok javára színi előadást rendez. Mindhárom alkalommal Guthi Somának és Rákosi Viktorának „A Sasok” című három felvonásos vígjátékát fogják előadni. Az előadás keretében énekes duettet is bemutatnak. Belépti-díj 60, 40, 25 lei az ülőhelyekre, állóhely 20 lei. 27-én pedig a díjak 50, 30, 20 és 10 lei. Az egyházközség a 18-ára kitűzött felolvasást is megtartja.

— **Négy új járásbíróház Temes megyében.** Bukarestből jelentik: Kormányparti körökben komolyan beszélnek az igazságügyi kormányzatnak ama tervéről, hogy a Bánságban a legközelebbi jövőben négy új járásbíróházat állítanak fel. Ezzel kapcsolatban intézkedés történik, hogy a temesvári járásbíróház hiányos személyzetét kiegészítsék és ezáltal a felhalmazódott restanciákat elintézhessék. A dévai törvényszék felebbviteli ügyeit, amelyeket eddig a temesvári tábla tárgyal, január elsejével ismét a kolozsvári tábla hatáskörébe utalják.

* **Akar Ön egészséges lenni?!** Ezt könnyen elérheti, ha csak „Drágásani” bort iszik. Ez az élet öröme! „Activa” Begabalsor 1 sz., a Begapalotával szemben. Naponta házhoz szállítunk Te'efon 18—98.

— **Ujvári Károly ragyogó művészte.** Husz évet meghaladó idő óta csillog a színpadon, ahol közvetlenül rokonszenves alakja körül humor, komikum, ötlet és főleg kiváló színészi képesség árad a közönség felé. Ujvári valamikor a temesvári színház pompás énekes és táncos, ha kellett opera és drámai művésze volt, azóta pedig a nagy német színpadok elismert művésze lett. A kabaré, varieté és artista-világ nevesei között éppen olyan kitűnő, mint annak idején a különböző darabok szerepeiben volt. Jelenleg a Palace-kávéház változatos műsorának kimagasló száma Ujvári Károly fellépése, aki ének-prózában közel egy órán át szórakoztatja, kacagtatja a közönséget. Elője óta van Temesvárott, de máris teljesen új műsorral kedveskedik közönségének, amelyhez való szeretete soha egy pillanatra nem csökkent.

Külön szenzációs táncműsor a Royal-barban kezdete 12 órakor.

— **Kommunisták ünnepe a temetőben.** Bukarestből telefonálják: A kommunista munkások tegnap akarták megünnepelni a temetőben december 13-ának emlékeztétét. A hatóságok megtiltották az összes tüntetések megakadályozására az intézkedéseket.

— **Meghosszabbított vadászenedélyek.** Bukarestből jelentik: A belügyminiszter a január hó elsején lejárt vadászati engedélyeket január hó tizenötödikéig meghosszabbította.

Dénes és Pollák divatáruházában.

— **Boleantu szubprefektus ünneplése.** A dettai vadásztársaság, amelynek elnöke Boleantu Valér szubprefektus, a napokban hajtóvadászatot rendezett, amelyen a szubprefektus is résztvett. Vadászat után, mely kitűnő eredménnyel végződött, társasvacsorát rendeztek elnökük tiszteletére és azon Boleantut meleg ünneplésben részesítették.

Erdős Renée előadói estéje, amely vasárnap este a Tiszti Kaszinó nagytermében megy végre, irodalmi eseményt jelent. A hírneves írónő egyénisége és sajátossága, valamint előadásainak színes anyaga különös vonzerőt ad ezen estének, mely iránt rendkívül élnék érdeklődés mutatkozik. Még meglevő jegyek a Bánátnál.

— **Halálozás.** Wilwerth Ádám temesvári bognármester ötvenhét éves korában meghalt. Temetése ma délután lesz a Strada General Foch 7. szám alól. — Fellegi Antalné, született Vogel Lujza, hatvannégy éves korában hirtelen meghalt. Elhunyt férjén kívül leánya, Horváth Jenő dr. budapesti egyetemi tanár felesége és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése esütörtökön délután három órakor lesz a józsefvárosi Preyer-utca 8. szám alatti gyászházban.

BRADA JAROSZLAV Gyárv., Fő-utca 10.

Fuvós és vonós hangszeres gyártása. Javítások gyorsan, pontosan, olcsón! : Hurok, szájharmónikák, okarinák, gyantra és összes akatrések állandóan raktáron.

Olcsó karácsonyi vásár!

A mézeshetek utóíze

Írta: Pierre Valdagne

Firmin Rollier barátom ezt mondta: — Biarritz és Saint-Jean-de-Luz között fekszik Guéthary, a világ legelragadóbb kis falva. Az idén nyáron ott töltöttem a szabadságomat s ha most visszagondolok erre a harmincöt napra, végtelen boldogsággal leszek tele. Szenvedélyesen szerelmes lettem egy lányba.

— Mikor pedig visszaérkezett Párisba, — folytattam — egyszerre olyan körülmények jöttek közbe, amelyek önnök ezt a nagy szerelemet némiképpen lehűtötték.

— Ugy történt, ahogyan ön mondja: szerelmes lettem, egészen a végéig. Itt Párisban azonban aggodni kezdtem, elsősorban azért, mert erre az aggodalomra itteni barátaim elete ugyancsak okot adott.

— Ismerem ezeket a barátokat? — Dehogyan ismeri, hiszen éppen azért beszélek róluk. Nevezük őket Pulpe urnák és Pulpené öngagságának. A legboldogabb házasságban élnek, de a családi boldogság sima tükre alatt titokzatos és nyugtalanító áramlatokat találtam.

— Pulpe ur megesalja a feleségét? — Dehogyan! Egyik sem csalja meg a másikat. De ebben a házasságban — legalább is az egyik fél részéről — hiányzik a szerelem.

— Azaz? — Rövid leszek. Tegnapelőtt találkoztam Eugéne Pulpe urral. A nyári szabadságról beszélgettünk. Oh... Guéthary! Ha tudná, barátom, hogy

micsoda emlékeket idézett föl bennem ez a név! Itt töltöttem Madeirane-nél a legedesebb napokat, nyolc évvel ezelőtt, nászutunkon.

Ez a gyengédség meghatott s mikor másnapra ebédre hívott meg, nagy örömmel fogadtam el a meghívást.

Pontos időben jelentem meg. Pulpe ur még nem volt otthon s felesége megkérdezte tőlem, hogy hol töltöttem a nyarat.

— Guétharyban, — feleltem s lestem arcán a hatást. De ez az imént még mosolygó, vidám arc egyszerre elkomorodott.

— Guéthary, — mondotta végre — igen... milyen rossz emlékeim fűződnek ehhez a helyhez.

— Nem értem a dolgot, — feleltem — hiszen kedves férje éppen tegnap mondotta nekem, hogy ő élete legboldogabb napjait töltötte ott...

Pulpené riadtan ugrott föl: — És elmondotta önnök, hogy a mézesheteinket ott töltöttük? Oh, az ostoba...

— De asszonyom, végtelen boldogsággal emlékezett vissza...

— Ó igen, de én, szegény barátom, de én... hiszen tudja: Eugéne jó és gyöngéd, de együgyű, két balkezes és színtelen...

— Nos, — fejezte be előadását Firmin Rollier — ezért van most sokkal kevesebb kedvem a házassághoz, mint azelőtt.

— Kutatásnak a szegényház lakói részére. Az új szegényház a városon kívül fekszik, ahol nincsen vízvezeték, a meglévő kut azonban nem nyújt elegendő vizet a szegényház lakói részére. A városi állandó választmánya elhatározta, hogy a szegényház területén mélyfuratu kutat csináltat. Erre a célra harmincezer leit szavaztak meg. A munkálat végrehajtásával Sch n ur Miklós kutfurót bízta meg.

— Lemondott esődtömeggondnok. A temesvári törvényszék mint esődtörvényszék a csödbe jutott temesvári N i e m e t z Ferenc cég esődtömeggondnokává Z a r i e György dr. ügyvédet nevezte ki. Zarie azonban e tisztségéről arra való hivatkozással, hogy esődvagyon nincsen, lemondott. A törvényszék A l f ö l d i Géza drt nevezte ki újabban a lemondott Karie dr. helyébe aki a esődtömeggondnokai megbízást elfogadta.

A VIZUMKÉNYSZER ELTÖRLÉSÉRE FELÉ! Bécsből jelentik: Ausztria és Svédország megállapodtak, hogy január elsejétől kezdve a két állam között megszűntetik a vizumkényszert. Temesvárra jött meghalni. Hummel András obádi marhakereskedő néhány nap előtt bejött Temesvárra a Nap-vendéglőben vett lakást. Nessler Mihály vendéglősnek, aki régi ismerőse, többször panaszkodott, hogy odahaza összeveszett a bátyjával és ezért nem akar többet hazajárni. Hétfőn dél óta Hummel nem mutatkozott, ami gyanút keltett a vendéglőben és azért erőszakkal hatoltak be a szobába. A belépők Hummel Andrást az ablakfára felakasztva állták. Teste már egészen hideg volt, a lábából arra lehetett következtetni, hogy az öngyilkosságot már órák óta követte el. A helyszínen megjelent Perian György rendőrigazgató és Pinteá Vazul dr. tiszti orvos, akiknek intézkedésére a hullát a közfelfűrészi temető hallottaskamrába szállították.

6 személyes ebédalkészlet már 900 leitől, 6 személyes csiszolt üvegkészlet már 450 leitől, ADLER üvegüzlet, Temesvár II.

— **Kedélyes Asztaltársaság gyerekefelruházó ünnepélye** a hó 11-én, aszárnap folyt le a Futó Mátyás-féle vendéglőben. Ez a jószívű asztaltársaság, amely a szegény gyermekek karácsonyi felruházását tűzte ki céljául, az idén 28 gyermeknek adott tetőtől alpig ruházatot és látta el a szükséges fehérneművel, amely körülmény nyíval dicséretreméltóbb, mert amilyen tagjai csaknem kizárólag szegény munkásemberekből és iparoktól tevődnek össze. M a k ó Gyula lók megnyitó beszéde után Metzger Márton dr. mondott meghatározó beszédet, ami után Bogma Miklós a özsefvárosi katolikus egyházközség elnöke mint Jóbarát asztaltársaság elnöke üdvözlő beszédet mondott és Kovács Béla dr. köszönetet és fejezték ki elismerésüket a vezetőség ügybuzgó működése fölött.

Bársonyok	90. — lei
Férfi ruhaszövet	193. — „
Női ruhakelmék	65. — „
Barchendek	39. — „
Klott paplanok	490. — „

Csak rövid ideig!

Kermann Singer Józsefváros Skudier-tér 3.
* Pazar nyakkendő választék 50 leitől a legfinomabb francia és angol china nyakkendőig. Selyem- és gyapjusálak, selyemzsebkendők nagy választékban Gabriel Papp, Str. Alba Iulia 5. sz., a Hotel Ferdinándal szemben.

Versenyeen kívül!
Karácsonyra vásároljunk **Kincs-nél** télikabátot
Kincs-nél angol átmeneti kubátoi
Kincs-nél városi bundát
Kincs-nél bőrkabátot
Kincs-nél szőrmekabátot
Kincs-nél férfiöltönyt
Kincs-nél gyermekruha különlegességet
mert minőség és olcsó ár tekintetében
KINCS ARTUR ruhatelepe
Gyárvaros, Andrassy-ut. Tel.: 18-53
Versenyeen kívül áll!

December 15-től kezdve világvárosi műsor a **Royal-kávéházban**. Kezdeté fél 11 órakor.

— **Leszállították a bőrárak vámját.** Bukarestből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága tegnap ülést tartott és jóváhagyta a államvasutak új tarifáit, melyek január elsején lépnek életbe. Elhatározták ezenkívül kétezereötszáz kiló ezüstnek az eladását megfelelő értékű arany ellenében, mely a Banca Nationala aranyfedezetét fogja növelni. Végül a bőrárak vámjának leszállítását határozta el a bizottság.

Nagy karácsonyi vásár mélyen leszíllított engros-árakon. Külön maradékosztály.

KLEIN DÁVID áruháza Józsefv. Bonnáz-utca 14. Telefon 12-92

Mértőldéket mehet, országot bejárhat a

„VULPE” cipőkkel
Olcsóság és tartósság tekintetében utolérhetetlenek.
Ujdonság! 500 pár minta boksz-cipő vizsgálva és dupla talp al alkalmazottaknak 700 lei árban
KADI & Co.
Belváros, Széchenyi-palota.

Jól jár az, aki Es-Ka cipőt visel
Gyárvaros, Fő-utca 24.

— **A két macska követte gazdáját a másvilágra.** Békéscsabáról jelentik: Kmotrica András kondorosí gazda igen szerette az állatokat. Különösen két macskát kedvelt, amelyek állandóan vele voltak. A gazda szívvelhűdéssel hirtelen meghalt. A gazda ravatala alatt ott voltak a macskák is, melyek kikisérték a temetőbe. A két állat ezután volt gazdája ágyára telepedett s néhány nap múlva ott találták a házbüliek mind a kettőt életelenül.

Duo Spania exentrikus akrobaták a Royal-kávéházban.

— **Önműködő telefonszerkezet.** Budapestről jelentik: A budapesti telefont átszerelik és a régi készülékek helyett önműködő kapcsolószerkezetet létesítenek. Az új telefonberendezést márciusban adják át a használatnak.

— **Magyar-csehszlovák bokszmérkőzés.** Budapestről jelentik: A csehszlovák-magyar válogatott bokszmérkőzést vasárnap, december 17-én tartják meg.

Ajándék tárgyak
Moser-üvegek, ólomkrstályok, Rosenthal-porcellánok, valódi japán tárgyak
ADLER üvegüzlet, Gyárvaros

— **Két temesvári munkás rejtélyes eltűnése.** M ó r a György és H o f János temesvári munkások nemrég megismerkedtek két férfival, akiknek elpanaszolták, hogy kereset nélkül állanak. A két idegen azt a tanácsot adta nekik, hogy menjenek velük Lippára, ahol a piacon olcsón lehet élelmiszereket vásárolni, melyek aztán Temesvárról jó nyereséggel eladhatók. Az ajánlat kapóra jött, mert Móra Györgynek volt néhány ezer lei megtakarított pénze és azonkívül nemrég kocsit és lovat vásárolt, mert fuvarosságra akarta magát adni. Móra és Hof a két idegennel még szombat hajnalban elindult és vasárnap délelőtt kelt volna visszatérniök. Feleségeik azonban máig is hiába várokoztak rájuk és most kétségbeesetten jelentést tettek a rendőrségnek, mert attól tartanak, hogy a két férfi büntény áldozata lett. A rendőrség szélekerüi nyomozást indított és az eltűnésekről értesítette a lippei csendőrséget is.

Követeljen mindenütt AMITIE-bélyeget.

— **Román újságírók lapja.** A román újságíró szindikátus kiadásában új lap jelent meg Kolozsvárott. Újságírók Lapja a címe, nyolc oldalon jelenik meg hetenkint és már az első száma megérdemli a figyelmet. Újságírók adják ki és őszintén megmondják minden kérdésben a véleményüket. Tárgyvilágos bírálója ez a sajtóorganum közállapotaiknak és megjelenését örömmel üdvözölhetjük.

— **Karácsonyi meglepetés a Whitehouse-áruházban** megkezdődött vásár. Igen sok hasznos és értékes karácsonyi ajándékot vehet a legolcsóbb és legmértányosabb áron. Egvetlen látogatás a Whitehouse-áruházban (Józsefváros, azelőtt Délvidéki palota) mindenkit meggyőz arról, hogy a legkedvezőbb alkalom nyílik olcsó karácsonyi bevásárlásra.

Képes és mesekönyvek GALAMBOS-cégnél

A Magyar Dalárda farsangi mulatsága. A Temesvári Magyar Dalárda legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy évi rendezés közgyűlését, amelyen tisztújítás is lesz, január hó 9-én tartja meg. A Magyar Dalárda a farsang idején — és pedig február elején — megtartja évi nagy reprezentációs hangversenyt, azonkívül farsang keddjén megrendezi szokásos vidám farsangi mulatságot. A választmányi ülés foglalkozott azal a tervvel is, hogy a Magyar Dalárda a jövő év folyamán külföldi hangversenykörútra indul, melyben elfogadják, végleges döntést később hoznak.

Ne pazarolja hiába a pénzét silány utánzatokra...
vásároljon csak valódi **grammofont KATZKY-nál**
Timişoara, Mercy-u. 10.
Grammofonlemezek nagy választékban 60 leitől feljebb.

Színház

A temesvári magyar színészet. Temesvárott ezidő szerint szünetelnek a magyar színház előadásai és Szendrey Mihály színházigazgató, aki társulatával művészt és szépet nyújtott, a karácsonyi ünnepek előtt szándékozik egy-két előadást tartani, mielőtt a várossal kötött megállapodás értelmében a német színházteremmel vonul be a színházterembe. A német színészek január hó közepéig maradhatnak Temesvárott, ezután következik az új színház ünnepélyes megnyitása és a román szezon. Az új színházban Szendrey társulata a három hónapos román idény után lép ismét a közönség elé, amikor is hosszabb ideig játszanak a magyar színház művészet hivatásosai.

Támogatást kér a német színház. A bécsi német prózatársulat tudvaleg december hó huszadikán kezdi meg Temesvárott rövid vendégjátékát, amelyet Sundt igazgató jeles német operettegyüttese vált fel. A német színészet anyagi helyzete érdekében Georgevici Lucian dr. főpolgármester előtt küldöttség jelent meg és támogatást kért a német színház részére. Beller Hans képviselő, a küldöttség szóoka, a négy hétre tervezett német szezon alatt százötvenezer lei szubvenciót kért a várostól. Indokolta ezt a színházterem korlátolt befogadóképességével, a magas adóval és azzal a körülménnyel, hogy a város a román társulatnak máris egy millió leit szavazott meg. A főpolgármester megígérte, hogy a kérelmet a város állandó választmánya elé terjeszti.

Magyar színházak

müsora Bánságban és Erdélyben
Arad

Szerdán este: Szombatesti hölgy.

Csütörtökön: Szombatesti hölgy.

Péntek: Román előadás.

Szombaton este: Csattan a csók
(Operett. Bemutató.)

Kolozsvár

Szerdán este: Erdős Renée előadása

Csütörtök este: Cyrano de Bergerac.

Pénteken este: Cyrano de Bergerac.

Szombaton este: Hotel Napoleon.
(Vígjáték. Bemutató.)

Vasárnap délután háromkor: Régi Oroszország.

Vasárnap délután hatkor: Mesék az írógépről.

Vasárnap este kilenckor: Nótás kapitány.

Hétfőn este: Hotel Napoleon.

Művészet

Az idei zenei évad eseménye a Zenebarátok hétfői szimfonikus hangversenye, amelyen jelen lesz városunk egész előkelő közönsége. A fényes műsor az instrumentális zene három gyönyörű műve és Paganini hegedűversenye Un gár Boriskával, a bájos fiatal művésznővel mint szólistával szerepelnek. Az érdeklődés oly nagy, hogy a tagok kedvezményes jegyei már csak néhány napig tarthatók fenn a Bánátnál.

Ma délután zárul Szohátzkyné Pálffy Erzsébet képiállítás a kereskedelmi kamara palotájában. A képek egy része műértő vevőkre talált. Néhány nagyszerűen megfestett, hangulatos akvarell gazdátlan. Karácsony küszöbön elképzelni sem lehet megfelelőbb ajándékot egy művészi képnél. Ezért aki vásárolni akar, ma még megátogathatja a tárlatot.

Aki olcsón és jól
akar szép butort vásárolni, csak
SIEBOLD butorgyárába menjen.
Timișoara I, Távirda-u. 19. Tel.: 6-99

Közgazdaság

Száz önálló iparossal lett kevesebb egy esztendő leforgása alatt Temesvár területén

Temesvár, dec. 14.

A mostoha gazdasági viszonyok és a nagy pénzühiány ebben az esztendőben sok csapást mért a temesvári iparos-társadalomra is. Az önálló iparosok csak tengődnek, mert nincsen munka, mert az adó igen nagy és az üzemi költségek egyre nőnek. 1927. január elsején Temesvárott kétezerhét száz önálló iparosmester volt. Ezek közül az elviselhetetlen terhek miatt igen sok jutott az anyagi tönk szélére és ennek következménye lett az, hogy kétszáznyolcvankilenc mester adta vissza újévtől egészen mostanáig az iparendélyt. Az iparrestületnél azonban azt hiszik, hogy ez a szám az évnek még hátralevő két hetében legalább ötvennel fog gyarapodni.

A legtöbb ilyen iparos, aki engedélyt visszaadta, az építőipar körébe tartozik: kőművesek, asztalosok, lakatosok és bádigosok. Sokan igyekeztek közülük más pályákra elhelyezkedni, de vannak közülük igen számosan, akik beállottak segédnek, sőt akadnak olyanok is, akik üzletvezetői állást vállaltak olyan műhelyekben, melyek azelőtt az övék voltak és melyeket anyagi erő hiányában kénytelenek voltak pénzes embereknek átadni.

A mostani évben egészen máig Temesvárott összesen nyolcvanhét iparossegéd szabadult fel. Tekintettel azonban arra, hogy régi és ügyes segédek is százával vannak kereset nélkül, ezek közül csak igen kevesen tudtak elhelyezkedni mesterségükön. Sokan kénytelenek napszámot munkát vállalni, csak hogy valahogyan eltengedhessenek. Azok, akik annak idején falról jöttek be, hogy a városban iparosokká váljanak, visszatérnek a vidékre és újból földművesek lesznek. Iparitanone háromezernyolcszázötvenöt van Temesvárott. Ezeknek a száma is megcsappant, mert az időközben felszabadult segédek helyére a mesterek lényegesen kevesebb új inast fogadtak fel.

Január elsejétől egészen a mai napig mindössze csak százkilencven egyen váltott ki Temesvárott iparendélyt. Ha ezzel egybevetjük a visszaadott engedélyek számát, látjuk, hogy egy esztendő alatt körülbelül száz önálló iparossal lett kevesebb.

Béke idején egy év alatt legfeljebb ha nyolc-tíz iparendélyt adtak vissza, azt is leginkább haláleset, vagy elaggulás miatt. Viszont az új iparendélyek kiváltása evről-évre emelkedett.

Törvénytörések

Drágán megfizetett pásztoróra. S t u p a r i u Péter rendőr november havának egyik estéjén szolgálati körútjára indult a sörgyár melletti sétányban. Hirtelen egy szerelmes pár suttogására lett figyelmes. Igazolásra szólította fel őket és mialatt a nő odaadta vörös igazolványát, az alatt a férfi torkonragadta a rendőrt, a földre teperte, majd a nővel együtt elmenekültek. A rendőrségnek a leány igazolványa alapján D u d á s János gyári segédmunkás személyében sikerült a férfit kinyomozni, ki tegnap került a hadbíróhoz a bírósági személyesen elkövetett erőszak miatt. A védelmet S e r a c i n kapitány látta el és a hadbíró Dudást két havi fogházra ítélte. Az elítélt azonnal megkezdte büntetésének kitöltését.

Poruljárt a hiszékeny csendőr. A temesvári hadbíró S a m b o t e a n u ezredes elnökle mellett tárgyalta Ne a m t u Vazul időközben leszerelt csendőr ügyét. Neamtunak ez év szeptemberében három cigányasszonyt és egy cigányt kellett volna Monostorra kísérni. Utközben az egyik cigányasz-

zony kérésére levette róluk a bilincseket, mert megígérték, hogy nem fogják szökést megkísérelni. De szavukat nem tartották be és a kísérő csendőr mellől mégis elszöktek. Később kézrekerültek ugyan, de a csendőr ellen szolgálati mulasztás miatt megindult az eljárás. A hadbíró E p u r e királyi biztos vádbeszéde és O c n a r i u János dr. védelme után Neamtut bűnösnek találta és három havi szabadságvesztésre ítélte.

Apa és fiu pereskedése. B o d n á r Ede temesvári kovács legény harminc éven át dolgozott apjának, Bodnár Ferencnek, a Kinizsi utcában lévő műhelyében. Fizetést sohasem kapott, hanem volt lakása, ellátása és azonfelül az apja zsebpénzzel látta el. A fiu idővel izületi tuberkulózisban beteg lett és félével amputálták. Miután munkaképtelenné vált, segélyt kért apjától, aki azonban ezt kerekén megtagadta. Az iparrestület közbenjárása is hiábavalónak bizonyult. Erre Bodnár Ede beperelte apját és visszamenőleg tíz évre hetenkénti ötszáz lei, összesen kétszáz hetvenezer lei bér megfizetésére kérte kötelezni. Tegnap volt ebben az ügyben az első tárgyalás, amelyet a tanúk kihallgatása céljából a temesvári járásbíró elhalasztott.

Karácsonyi gyermekörömöt

játékot

csak a speciális játékszertben

„Paris Bazár“

(Józsefv., Bulv. Carol 15, Krauser-ház)

vásároljon, mert ott a legolcsóbb.
Saját érdekében tekintse meg a dus
játékkártyákat.

1817

Ajánlom idei és régi, egyszer és kétszer főzött saját főzésű tiszta szilvapárlatot (Tuica, Rachiu de Prune) valamint a sok fajta és minőségű boraimon kívül eddig ismeretlen, kitűnő édeskés piros boromat literenként 22 leiert.

Tóth Sándor

Telefon 189 Mercur k. r. t.

Karácsonyi és ujévi

ujdonságaink beérkeztek. Vételkényszer nélkül
készséggel bemutatjuk óriási raktárunkat.

1872

BARUCH I. FIAI

Üvegudvar. Városház-utca 4.

Telefon 14-71. Alapítatott 1857

Apró hirdetések

ELŐFIZETŐINK ebben a rovatban az útszó előfizetési díjnyugta bemutatása ellenében december, jövő év január és február havában havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést.

ELŐFIZETŐINK ezenkívül minden héten egyszer tíz leiert közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést ezen rovatban ez év december, jövő év január és február havában, az előfizi-tői nyugta felmutatása ellenében.

OLVASÓINK, akik nem előfizetők, abban a kedvezményben részesülnek, hogy ez év december, jövő év január és február havában szintén tíz leiert kapnak egy tíz szóig terjedő apróhirdetést, ha az alábbi szelvényt naponta kivágják és tíz egymásután következő számmal ellátott szelvényt leadnak a kiadóhivatalba.

CSAK AZOK az apróhirdetések közölhetők a reggel megjelenő lapban, melyeket előtte való napon délután két óráig beadnak a kiadóhivatalba.

ALLASKERESŐK részére egy apróhirdetés ára husz lei.

A HIRDETÉSI DIJ mindenegy esetben előre fizetendő.

13 A Déli Hírlap sz. apróhirdetési szelvénye.

Levelezés

Urüleány levelezze Temesváron Jakó urleány berrel, aki későbbben színház, tunc és mo-patnere is lenne. Levelet kérek „Tiszte-séces” jellegre a kiadóba. (294)

Házasság

Vagyonos árva intelligens urleány vagy férjhez mennék jó állás uriemberhez. Lakásom, butor és kelgye van. Csup azért keresem ezuton élettsamat, me ismeretségem nincsen. Levelet kérek „Ne állag házasság” jellegre a kiadóba. (294)

Allást keres

Tisztviselő jó bizonyítványokkal perfekt magyar és román nyelvet beszél, bármilyen állást elfogad. Címet kérek a kiadóhivatalba. (293)

Félnapos állást keres perfekt könyvelő é levelező azonnali vagy későbbi belépésre. Címet a kiadóba kérek. (2937)

Lakás

Erzsébetváros elején szépen butorozo különbejáratu utcai szoba kladó. Megkereséseket „Butorozott” jellegre a kiadóba kérek. (2938)

2 szobás előszobás és összes mellékhelyi séges lakás tavaszra kerestetik. Ajánlatok kérek „Modern” jellegre a kiadóba. (2943)

Butorozott szoba teljes ellátással szerényebb szerényebb nő részére kerestetik. Címet kérek a kiadóba. (2943)

Egyedülálló nő részére különbejáratu szerényebb butorozott szoba kerestetik. Címet a kiadóba kérek. (2944)

Adás-vétel

Olcsón eladó egy szódaviz és kracherli apparátus. Nédits Mihály Orsova, Strada Darabantilor 58. Gráticá. (1897)

Kézalatt olcsón vásárolhat játékokat, butor-félt. Battyányi-utca 6, aító 1. (1815)

Szatámianyagból (disznóhús) készült finom füstölt házikolbász kilója 70 lei, véres hurka 53 lei, májas hurka 58 lei, disznósaj 63 lei. Vendéglősök részére Krainer kolbász kapható Szendrovitsná, Steierdofanina. (1896)

Különféle

Különféle hálósobák, búkk, tölgy, mahagoni fehér lányszobák, elegáns intarziás narancsfabutor, antik Biedermayer fiókoszekrény olcsón, részletfizetésre is eladó. Dorn műasztalos, Temesvár IH, Hattyu-utca 47. (1783)

Nyers ház (modern) befejezési költségekért 5 évre bérbeadó. Levelek „Épülő villamos mentén” a kiadóba. (1898)

Szeretem a vérpadon tul

Regy a parasztlázadások idejéből

Eel máris szaladt végig a kavics-
körve kirakott udvaron. Ander ugy
hallta cipellőjének kopogását, mint-
ahol angyalok hárfahurokat
szólgáltak volna.

Beatrice keresztül futott a bolt-
os várkapun, amikor még hal-
ta Gáspár vitéz hangját:

— Folytassuk még egy darabig.

Illekor nappal a várkapuba tor-
ó áncos hid le volt boesátva. A
várkpu alatti benyilóban ott tere-
dtek a zsoldosok, akik sorosok
lta az őrállásban. Fegyvereik a
lakoz voltak támasztva. A várka-
nyilásánál, közvetlen a hid előtt,
dott állott a strázsá.

Érdzsáikkal tisztelegtek a vár-
ny kisasszonyleányának, amint
ellük elszökte. Az egyik szolt:

— De irigylem a pillangót, amely
néz a szépséges leánya szalad.

Mndta a másik:

— En inkább az a pillangó szeret-
enni, melyet megfog. Ha szép
llagó volnék, engedném magamat
eggni.

Beatrice fúrge lábai elsiettek az
dö és boldogan vitték édes terhü-
t, a legszebb leány testét. A zöld
mók alatt a leány énekre fakadt.
egyszerre elhallgattak az énekes-
ndrak. Nem mertek versenyre kel-
ve.

Nm sejtette a gyanutlan Beatrice,
gy a bokrok sűrűjéből két fekete,
szem figyel. Minden lépését,
men mozdulatát leste. A szemekben
ylant az állati vágy és talán hir-
kirohant volna a tulajdonosuk.

hogy az ártatlan szüze vesse magát,
ha hirtelen nem hallott volna lépte-
ket. Ezek közeledésére azonban tovább
meglapult rejtekhelyén. De feszült ki-
vancsisággal figyelt tovább, hogy
vajjon kiesoda jön és merre tart.

Ander nyulánk alakja tünt fel a
fák között. Mint a fiatal őzbak, olyan
vidoran, ficánkodva, ugrándozva köze-
ledett. Ajka nótára nyilott és foly-
tatta Beatrice énekét.

Mint mikor a boldog feckepár éne-
kel a levegőben a kéklő ég alatt, olyan
vidáman, csattogva, lelkendezve
hangzott az énekük. Mikor aztán egé-
szen egymás mellett voltak, csak egy-
más nevét tudták suttogni:

— Beatrice!

— Ander!

Megfoglák egymás kezét és ugy-
mentek tovább az erdei uton és be-
szelgettek.

— Csakugyan elmegy? — kérdezte

Ander.

— Csakugyan elmegyek, — vála-
szolta a leány.

— Fogsz-e rám gondolni?

— Csak rád fogok gondolni.

— De kivel fogok én énekelni?

— Egyedül fogsz az erdőn énekelni,
miként én is egyedül fogok énekelni
tőled távol. Ugy fogunk énekelni,
mint a gerle, melyet elhagyott a párja.

Megint megnémultak. Majd egy-
szerre dalra fakadtak. Ide-oda jártak
kéz a kézben az erdő utjain. Aztán
visszaforodtak. Mielőtt kiléptek vol-
na az erdő sűrűjéből, a leány még
mondta:

— Csak azt akarom, hogy a várban
várj reám, amig visszatérek.

— Ott fogok rád várni.

Ezzel eleresztették egymás kezét és
a vár felé haladtak, amelynek sötét
kapujában csakhamar eltűntek.

Az erdőben pedig a fák sűrűjéből

előjött a két gonosz szem tulajdonosa:
Schmidthannes. Kezei ökölbe szorul-
tak. Tehetetlen dühvel rázta azokat és
mormogott:

— Te parasztladé, te bányászko-
lyök! Biztos prédám volt, de megza-
vartál. No, megkeserülöd még azt. És
csak ajnározd azt a szép madarat. Nem
lesz az a tiéd. Lealkonyodik az urak, a
hatalmasak napja és felkelőben van a
mi napunk, a népé.

Ugyanaz a Schmidthannes mondta
ezt, aki eddig mindig távortartotta ma-
gát a néptől. Schmidthannes mondta
azt, aki eddig mindig csak leskelődött
a nép fiait után.

Megleste azóta is, hogy Jakab mes-
tert elfoglák, a titkos összejöveteleket.
Látta, hogy az áramlat olyan erős,
olyan feltarthatatlan, hogy százak le-
fejezése sem tudja már feltartóztatni.
Tudta azt is, hogy készül valami és
azt is, hogy mi készül.

Gondolt arra, hogy elárulja az ösz-
szeesküvést, a készülődést. Azonban ez
csak pénzjutalmat hozott volna neki.

Most, hogy látta György lovagnak,
a várnagynak gyönyörű leányát, más-
ra is gondolt. Azok között akart lenni,
akik a hatalmas urakat és azok hiveit
Tudta, hogy akkor neki is része lesz az
osztzkodásban. Azzal pedig most egy-
szerre tisztába jött, hogy milyen zsák-
manyt fog magának választani.

Csak éppen az alkalmas időpontot
várta, amikor feltűnés nélkül esatla-
kozhat a nép fiaihoz.

Magdolnával már nem törődött. Fél-
bolondnak nézte és el volt tökélve,
hogy egyszer még agyonüti, ha vélet-
lenül egyedül találkozik vele az erdőn.
Nem tudta neki megboesátani, hogy őt,
Schmidthannest, a kovácsot, akinek
háza, műhelye, pénze van, kikoszarazta.

(Folyt. köv.)

A legfinomabb

karácsonyi és
ujévi ajándék
a

Kimmel-féle likörök

Trip'e-Sec
Mandarin
Punsch-Roumain
Kávé
Kakao
Chartreuse

Tiszta párlat. — Minden jobb csemege-
és gyarmatárüzletben kapható.

Mielőtt

karácsonyi aján-
dékot vásárol, te-
kinthe meg ok-
vetlenül

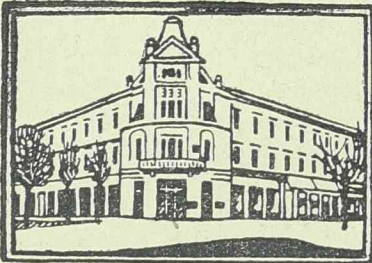
KATZKY

karácsonyi kiál-
lítását a Mercy-u.
10. sz. a. üzletben

Kapható

a legnagyobb válas-
tékbán gramfon, tánc-
lemezek, varrógépek
kerékpárok, motorke-
rékpárok, futballók,
zseblámpák.

A legszebb karácsonyi vásár a Whitehouseban

Asztal- és fejkendők 19 leiért
csak korlátolt mennyiségben

Egy vég 10 méteres finom patyolat
vászon 500 leiért

Garniturák és terítők, valamint igen sok és hasznos

karácsonyi ajándék választéka
utolérhetetlen olcsó áron

Kizárólag a

WHITEHOUSEBAN

TEMESVÁR-JÓZSEFVÁROS, azelőtt Délvidéki-palota

Déli Hírlap

1927 DECEMBER 15

LEGUJABB

III. ÉVF. 288 SZÁM

Magyarországra szöktek a Sternberg-betörés tettesei és Szegeden jártak

Timisoara, december 14.

Négy hete immár, hogy a temesvári Sternberg-műkereskedésben több milliós betörést követtek el. A betörők álkulcsal hatoltak be a pincébe, majd nyílást törtek a pince padmalyába és behatolva az üzletbe, az irodában kifurták a Wertheim-szekrényt, abból nagyobb összeg pénzt, rengeteg aranyékszert, aranypénzeket és drágaköveket loptak el. A temesvári rendőrség megindította a nyomozást, azonban valószínűleg a betörők által elvesztett gombnál egyebet nem tudott megtalálni. Már akkor is annak a véleményünknek adunk kifejezést, hogy a betörés valószínűleg Magyarországból Romániába került, jártas kasszafurók követtek el. Erre nemcsak abból lehetett következtetni, hogy a pénzszekrény nagy szakavatottsággal, mestersen volt felfeszítve, hanem abból is, hogy abban az időben budapesti hatóságok jelentései szerint több ismert magyarországi betörő szökött át a határon. A sikertelen nyomozás során maga a rendőrség is ezt a nézetet vallotta, mert valószínűnek látszott, hogy a betörők a gazdag zsákmánnyal nem maradnak Temesvárról, de lehetőleg Romániában sem és hamarosan külföldre szöknének.

A szegedi főkapitányság most a véletlen folyamán a betörők nyomába jutott. A szegedi detektívek megtudták, hogy a városban napok óta gyanús alakok tartózkodnak, akik az ékszereknek különböző ékszereket és briliánsokat kínálnak megvételre. A detektívek minden igyekezete azonban meddő maradt, hogy a gyanús embereket elespíjék és nem voltak képesek keresett egyéneket sehol megtalálni. Most már pedig biztosnak látszott az

is, hogy a Sternberg-féle betörés tettesei bujkálnak a városban. A szegedi rendőrség ugyanis megkapta a román hatóságok értesítését a betörésről, valamint az elrablott ékszerek leírását is és ennek alapján megállapították, hogy Temesvárról származó ékszereket igyekeznek az ismeretlenek eladni. Azonban ugylátszik, hogy ezek megneszelték a dolgot, mert hirtelen eltűntek Szegedről. A detektívek hamarosan rájöttek, hogy a betörők Budapest felé vették útjukat. A szegedi rendőrség

távíratilag értesítette a betörők útjáról a budapesti főkapitányságot, amely a betörők kézrekerítésére megtette a szükséges intézkedéseket. Érdekes, hogy hét év előtt szintén betörték a mostanihoz hasonló módon a Sternberg-féle üzletbe és a betörők nyomát akkoriban is Szegeden fedezték föl. Később el is fogták őket és sikerült a zsákmány egy részét náluk még megtalálni. Nincsen kizárva, hogy az akkori és mostani betörés tettesei ugyanazok, vagy legalább is cinkostársak.

Orvos és ügyvéd pere a jugoszláviai választási harcok miatt

Timisoara, december 14.

Szenzáció erejével haó becsületsértési és rágalalmazási per kerül ma tárgyalásra Fiala Kálmán dr. büntetőbíró előtt a temesvári járásbírószágon. A per szereplői Telegut János dr. temesvári orvos, az állami bakteriológiai intézet vezetője, valamint Jianu József dr. volt alibunári ügyvéd, jelenleg temesvári lakos. A becsületsértési pernek előzményei az ősszel megtartott jugoszláviai választásokra nyulnak vissza.

Az őszi jugoszláv választások alkalmával ugyanis a jugoszláviai Bánságban élő románság önálló választási listával ment a választási küzdelembe, mert úgy találta, hogy politikai és kulturális érdekei megvédéséért csak így tud eredményes küzdelmet folytatni.

Ebből pattant ki a szikra, amely a mai

perhez vezetett. Telegut dr. részint rokoni kapcsolatok révén, de különben is, szívvel-lelékkel kíséri figyelemmel a jugoszláv Bánságban élő románok sorát és ezért a választási mozgalmat is érdeklődéssel követte. Hogy miket hallott ezzel kapcsolatban Jianu József dr. szerepéről, az kiválglik ebből a cikkből, amely a Sfastica Banatuluiban jelent meg. A cikk szerint Jianu József dr. a jugoszláv kormány politikai szolgálatába állott, megbontani igyekezett a jugoszláviai románság egységét és politikai küzdelmét. A választások tartama alatt Jugoszláviában járt és résztvett a választási mozgalmakban. A cikk azt is hangoztatja, hogy szavazatokat szállított a jugoszláv kormányparti listának és minden telhetőt elkövetett a román választási blokk egységének a megbontására.

A választások lezajlottak és Jianu dr. visszatért Temesvárra. Egy alkalommal a Lloyd-soron Telegut János dr. és

Jianu József dr. összatálalkoztak. Elkör hangosabb jelenet játszódott le, melynek során Telegut dr. azt kiáltotta Jianu dr. felé:

— Áruló!

A Lloyd-sori jelenet folytatása lesz ma annak a becsületsértési és rágalalmazási pernek a tárgyalása, amelyet Jianu dr. indított Telegut dr. ellen. Az ügy érdeme nem annyira becsületsértési, mint inkább politikai per jellegűvel bír és egyik hajtása annak a küzdelemnek, amelyet a jugoszláv bánság románság viv jövőjéért és jogaiért Telegut dr. képviselőtében Poruml Neszor dr. képviselő és Cimponariu Virgil dr. jelennek meg a tárgyaláson, akik

a bizonyítási eljárás elrendelését fogják kérni és igazolni kívánják Jianu jugoszláviai szereplését. Ebben az esetben a temesvári bíróság előtt kihallgatásra kerül a jugoszláviai Bánság politikai életében szerepet játszó számos román egyéniség is.

A meglepetéseként Cimponariu dr. hiányos adatok birtokában bizonyítani kívánja, hogy Jianu József dr. ugyan abban az időben román és jugoszláv utlevéllel is rendelkezett.

Nem akad

pályázó a színházi büffére

Timisoara, december 14.

Megirtuk, hogy a városi tanács pályázatot irt ki az új színház büfféjének bérletére és a feltétel az volt, hogy a bérletnek a bérleti összeg fizetése kívül arra is kell magát köteleznie, hogy a büffé teljes berendezését megcsináltatja. A színházépítő mérnök tervai szerint ez a berendezés körülbelül egy millió leibe kerül. Az árlejtés határidő lejárt, azonban egyetlen pályázó sem jelentkezett a büffére. A város állandó választmánya tegnap délután foglalkozott a színházi büffé bérletével és kimondotta, hogy az eredeti feltételeket fentartja ugyan, azonban annyiban módosít azokon, hogy a büffé berendezését nem kívánja azonnal a bérletől. A színház megnyitására csak az asztalokat kell felállítani, többi berendezésre egy évi haladékot adnak. Hyen módosítás mellett reflektánsok rövidsen beadhatják ajánlataikat.

HAMIS EZERLEIES BANKJE GYEK. Bukarestből jelentik: Az államvasutak központi pénztára tegnap egy köteg ezresbankjegyben hamis pénzt fedezett fel. Száz darab ezres bankó között huszonhat hamisat találtak. Megállapítást nyert, hogy pénzt, amely között a hamisítványok voltak Besszarábiából szállították központi pénztárba. Azonnal megindították a nyomozást. Valószínűnek látnak a ványokat egy Besszarábiában működő pénzhamisító banda hozta forgalomba, szik, hogy a kitűnően sikerült hamisít

Mindennap van valakinek születésnapja!

A legnagyobb örömet szerzi, ha ajándékol

Kandia

csokoládét hoz.

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.

Lángokban a keményítőgyár

Az éjjel tízenkettőkor hatalmas tűz világította be a Gyár város fölötti égboltot. A gyár városi Páva-utcában levő keményítőgyár kigyulladt. A tűz a gyár belső részében támadt és szinte pillanatok alatt tűzbe borította az egész gyárépületet. A közelben lakók siettek elsősorban a tűz leküzdésére, majd alarmiroz-

ták a tűzoltóságot, amely Biste Leó parancsnoksága alatt azonnal megkezdte az oltási munkálatokat. A szitáló eső dacára, a tűz egyre nagyobb méretet öltött és a hajnali órákban lapzártakor, amikor esorokat írjuk még nem sikerült eloltani. Tavaly ugyanilyen időtájtban a gyár szintén leégett.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 5.20. Párisban 15.75

Temesvári magánárfolyamok 1927 december 14-én reggel

Angol font: 789.50 790-790-, dollár: 161.25 161.75-161, dinár: 2.85 külföldi, 2.81 belföldi, 2.81 effect, hollandi forint 65.10-65.20-65.20, francia frank 63.4-63.6-64.0, olasz lira: 8.84 8.86-8.90, cseh korona: 4.79 4.80-4.70, osztrák schilling 22.80-22.85-22.90, német márka 38.60-38.70 38.80, magyar pengő: 28.30-28.35-28.40, svájci frank: 31.20-31.25-31.40.

HELICON-nyomda, Timisoara